

УДК 342.92

Зуб Д.В.

студ. гр. Ю-119 сп НУ «Запорізька політехніка»

МИТНЕ ПРАВО ЯК ГАЛУЗЬ ПРАВА УКРАЇНИ

Україна стала незалежною з моменту проголошення Декларації про суверенітет, започаткувавши власну митну політику та власне митне законодавство України. 1991 рік можна вважати початком формування митного права як відносно самостійної галузі українського законодавства, становлення якої продовжується і на сьогодні.

Дефініція митного права - це комплексна галузь права, яка має в собі норми багатьох фундаментальних галузей, таких як цивільне, кримінальне, адміністративне та інші.

Після прийняття нового митного кодексу України змінилися принципи та засади митної справи в Україні, вона стала здійснюватись на нових світових принципах та засадах.

Варто зазначити, що митне право як комплексна галузь законодавства також може містити в собі норми декількох галузей права, що можуть регулювати різні суспільні відносини, що складають відносно самостійну сферу суспільного життя, що обов'язково пов'язана з переміщенням товарів та транспортних засобів через митний кордон. Якщо погодитися з даним визначенням, то правильним буде звернути увагу саме на поняття «комплексної галузі». За тлумаченням даного поняття варто звернутися до праць С.С. Алексєєва. Саме у монографії «Теорії права» С.С. Алексєєв зазначає, що право відрізняється багатогранною, ієрархічною структурою. Деякі вчені вважають, що мова може йти тільки відносно митного

законодавства як сукупності законів, що регулюють митну справу, інші правники вважають, що митне право треба розглядати як окреме право, як окрему галузь, підгалузь чи як окремий інститут адміністративного права. В основу розподілу галузей права покладено предмет правового регулювання. Інакше кажучи, науковці покладають в основу розподілу галузей предмет правового регулювання, коло суспільних відносин, що знаходять своє відображення в нормах окремого права (галузі, підгалузі).

У визначенні предмета митного права покладені «митний режим» і «митна політика». Разом з тим, митна справа і за змістом і за структурою можна вважати складним, багатоплановим явищем. Тому суспільні відносини у галузі митної справи різняться за групами, специфікою і регулюються окремими нормами різних галузей права.

Конституційні положення, які містяться у нормах, що стосуються митної справи, знаходять своє подальше втілення у нормах митного права. Згідно зі ст. 2 Конституції України «територія України в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою». Зазначені конституційні положення деталізуються у Митному кодексі України. Зокрема, у ст. 1 зазначається, що законодавство України з питань державної митної справи складається з Конституції України, Митного кодексу України, інших законів України, що регулюють зазначені відносини, з міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а також з нормативно-правових актів, виданих на основі і на виконання Митного кодексу і інших законодавчих актів. Відносини, пов'язані із справлянням митних платежів, регулюються Митним кодексом, Податковим кодексом та іншими законами України з питань оподаткування. У відповідності зі ст. ст. 9, 10 Митного кодексу України територія України, зайнята сушею, територіальне море, внутрішні води і повітряний простір, а також території вільних митних зон, штучні острови, установки і споруди, створені у виключній (морській) економічній зоні України, на які поширюється виключна юрисдикція України, становлять митну територію України. Межі митної території України є митним кордоном України. Митний кордон України збігається з державним кордоном України, крім меж штучних островів, установок і споруд, створених у виключній (морській) економічній зоні України, на які поширюється виключна юрисдикція України. Межі території зазначених островів, установок і споруд становлять митний кордон України.

Отже митне право можна визначити як комплексну галузь права, що складається із різних правових інститутів та правових норм, що регулюють суспільні відносини в галузі митної справи.